Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/4398

1.8.2025

Uverejnenie žiadosti o zápis zemepisného označenia do registra podľa článku 15 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143

(C/2025/4398)

Orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, môžu do troch mesiacov odo dňa tohto uverejnenia podľa článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 ([1]) podať námietku Komisii.

Špecifikácia výrobku v súlade s článkom 49 nariadenia (EÚ) 2024/1143 je k dispozícii v registri zemepisných označení Únie.

JEDNOTNÝ DOKUMENT

„Yenice Ihlamur Balı“

EÚ č.: PDO-TR-03362 – 25.10.2024

CHOP (X) CHZO ()

1. **Názov**

„Yenice Ihlamur Balı“

2. **Členský štát alebo tretia krajina**

Turecko

3. **Opis poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny**

3.1. *Klasifikácia poľnohospodárskeho výrobku*

Číselný znak kombinovanej nomenklatúry (číselný znak KN): 04

3.2. *Opis výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov uvedený v bode 1*

„Yenice Ihlamur Balı“ je kvetový med, ktorý produkujú včely zberajúce nektár z lipy druhov *Tilia tomentosa Moench* a *Tilia rubra* DC. subsp. *caucasica*, ktoré prirodzene rastú v okrese Yenice v provincii Karabük. „Yenice Ihlamur Balı“ patrí do kategórie kvetových medov na základe jeho pôvodu a je klasifikovaný ako málo zastúpený jednokvetový med s nízkym zastúpením peľu.

Medzi primárne zdroje nektáru charakteristické pre „Yenice Ihlamur Balı“ patria rastliny *Tilia* (lipa), *Sambucus*, *Clematis vitalba*, *Paliurus spina-christi*, *Erica* a taxóny z čeľade *Rosaceae* (ružovité), ako je *Rubus*, *Crataegus* a *Rosa*. „Yenice Ihlamur Balı“ musí obsahovať lipový (*Tilia* sp.) peľ spolu s peľom najmenej dvoch z uvedených siedmich taxónov. Navyše celkový peľový profil medu „Yenice Ihlamur Balı“ by mal byť v súlade so zoznamom taxónov uvedeným v tabuľke 1 (v mede však nemusia byť súčasne prítomné všetky taxóny).

„Yenice Ihlamur Balı“ má žltú až jantárovú farbu. Jeho chuť a aróma sú špecifické pre flóru, z ktorej pochádza. Je tekutý a pri konzumácii nenavodzuje horkú chuť v ústach ani hrdle. Za správnych podmienok skladovania čiastočne alebo pomaly kryštalizuje, čo vedie k miernej úrovni kryštalizácie. V prípade kryštalizácie sa vytvoria mäkké kryštalické hrudky, ktoré nezanechávajú nepríjemnú chuť na jazyku. Po otvorení veka úľa alebo odobratí extrahovaného včelieho medu z obalu možno zreteľne cítiť charakteristickú vôňu lipových kvetov. Parametre kvality, ktoré medu „Yenice Ihlamur Balı“ dodávajú jeho špecifické vlastnosti, sú uvedené v tabuľke 2.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 z 11. apríla 2024 o zemepisných označeniach vína, liehovín a poľnohospodárskych výrobkov, ako aj o zaručených tradičných špecialitách a nepovinných výrazoch kvality pre poľnohospodárske výrobky, ktorým sa mení nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, (EÚ) 2019/787 a (EÚ) 2019/1753 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 (Ú. v. EÚ L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

Tabuľka 1

Peľový profil medu „Yenice Ihlamur Balı“

Taxóny	Taxóny	Taxóny
Agrimonia sp.	*Fragaria vesca*	Pinaceae
Amaranthaceae	*Galium* sp.	*Plantago lanceolata*
Anagallis sp.	*Genista* sp.	Poacaea
Anthyllis sp.	Gentianaceae	*Portulaca* sp.
Apiacaea	*Helianthemum* sp.	Ranunculaceae
Artemisia sp.	*Helianthus annus*	*Ranunculus* sp.
Asteraceae	*Hypericum* sp.	*Rhododendron* sp.
Betula sp.	Lamiaceae	*Rosa canina*
Boraginaceae	*Lamium* sp.	Rosaceae
Brassicaceae	*Lathyrus* sp.	*Rubus* sp.
Campanula sp.	*Laurus nobilis*	*Rumex* sp.
Caryophyllaceae	*Ligustrum* sp.	*Salix* sp.
Castanea sativa	Liliaceae	*Sambucus* sp.
Centaurea sp.	*Limonium* sp.	*Scabiosa* sp.
Centaurium sp.	*Linaria* sp.	*Silene* sp.
Cichorium sp.	*Lotus* sp.	*Symphytum* sp.
Cirsium arvense	Malvaceae	*Taraxacum* sp.
Cistus creticus	*Melilotus* sp.	*Teucrium* sp.
Clematis vitalba	*Myosotis* sp.	*Thymus* sp.
Cornus sanguinea	*Nepeta* sp.	*Tilia* sp.
Coronilla sp.	*Nigella* sp.	*Trifolium pratense*
Crataegus sp.	Oleaceae	*Trifolium repens*
Cynoglossum sp.	*Onobrychis* sp.	*Trifolium resupinatum*
Echium vulgare	*Onosma* sp.	*Trifolium* sp.
Erica sp.	*Origanum* sp.	*Trifolium speciosum*
Eryngium sp.	*Paliuris spina-christi*	*Verbascum* sp.
Euphorbia sp.	Papaveraceae	*Vicia* sp.
Fabaceae	*Phlomis* sp.	*Xanthium* sp.
Filipendula sp.	*Pilosella* sp.	*Zea mays*

Tabuľka 2

Fyzikálno-chemické vlastnosti medu „Yenice Ihlamur Balı“

Parametre	Hodnoty
Prolín (v mg/kg, min.)	300 mg/kg
Fruktóza a glukóza (v g/100 g, min.)	60 g/100 g
Diastatické číslo (min.)	8

Parametre	Hodnoty
HMF (v mg/kg, max.)	18 mg/kg
Fruktóza/glukóza	0,9 – 1,4
Vlhkosť (v %, max.)	20 %
Sacharóza (v g/100 g, max.)	4 g/100 g
Maltóza (v %, max.)	4 %
Voľná kyslosť (v meq/kg, max.)	50 meq/kg
Látky nerozpustné vo vode (v g/100 g, max.)	0,1 g/100 g

3.3. *Krmivo (len pri výrobkoch živočíšneho pôvodu) a suroviny (len pri spracovaných výrobkoch)*

–

3.4. *Špecifické kroky výroby, ktoré sa musia uskutočniť vo vymedzenej zemepisnej oblasti*

Všetky kroky výroby sa musia uskutočniť vo vymedzenej zemepisnej oblasti.

3.5. *Špecifické pravidlá krájania, strúhania, balenia atď. výrobku, na ktorý sa vzťahuje registrovaný názov*

–

3.6. *Špecifické pravidlá označovania výrobku, na ktorý sa vzťahuje registrovaný názov*

Toto logo je povinné na všetkých výrobkoch s názvom „Yenice Ihlamur Balı“.

4. **Stručné vymedzenie zemepisnej oblasti**

Provincia Karabük sa geograficky nachádza v západnej časti čiernomorského regiónu. Zemepisná oblasť výroby medu „Yenice Ihlamur Balı“ pozostáva z okresu Yenice v provincii Karabük v Turecku.

5. **Súvislosť so zemepisnou oblasťou**

Špecifickosť výrobku

„Yenice Ihlamur Balı“ sa vyznačuje charakteristickým a rozmanitým kvetovým zložením napriek tomu, že sa vyrába v geograficky limitovanej zalesnenej oblasti. Melissopalynologickou analýzou sa potvrdzuje, že med musí obsahovať lipový (*Tilia* sp.) peľ spolu s najmenej dvoma taxónmi z tohto zoznamu: *Sambucus*, *Clematis vitalba*, *Paliurus spina-christi*, *Erica* a rody čeľade *Rosaceae* (ružovité), konkrétne *Rubus*, *Crataegus* a *Rosa*. V peľovom spektre musia byť ďalej zastúpené aj prvky zo širšieho kvetového profilu vymedzeného v tabuľke 1. Celkovo bol identifikovaný peľ z 86 rastlinných taxónov prirodzene sa vyskytujúcich v danom regióne, čo prispieva ku komplexnému botanickému pôvodu medu. Toto jedinečné zloženie, ktoré formujú hojné a nenarušené lesné ekosystémy okresu Yenice, dodáva medu „Yenice Ihlamur Balı“ charakteristický aromatický profil a špecifické organoleptické vlastnosti, ktorými sa odlišuje od iných jednokvetových a viackvetových medov.

Prírodné faktory

Svetový fond na ochranu prírody (WWF) v štúdii z roku 1999 zistil, že lesy v oblasti Yenice sú jedným zo 100 biologicky najbohatších lesov v Európe, ktoré treba naliehavo chrániť, a jednou zo 122 významných prírodných rezervácií v Turecku. Podľa výskumu vedcov sú hotspoty oblasti, v ktorých sa hojne vyskytujú endemické druhy, ktoré zahŕňajú typy lesov špecifické pre Európu a ktoré sa vyznačujú značnou rozlohou a vysokým rizikom straty biotopov. Lesy v oblasti Yenice sú jednou z týchto deviatich oblastí. Hoci podnebie oblasti Yenice je čiastočne ovplyvnené podnebím Čierneho mora, vo vnútrozemí možno pozorovať aj účinky kontinentálneho podnebia. Keďže tento región tvorí prechodnú zónu medzi týmito typmi podnebia, jeho klimatická rozmanitosť prispela k hojnosti kvetov v tejto oblasti. V údolí tvorenom riekou Yenice, ktorá preteká okresom, možno pozorovať pôsobenie mikroklímy. V oblasti prší počas všetkých ročných období. Zimy sú studené, letá chladné a podnebie je celkovo vlhké, daždivé a hmlisté.

Až 87 % okresu Yenice pokrývajú lesy. V lesoch v oblasti Yenice sa nachádza 312 rastlinných taxónov, z ktorých 51 je endemických. V rámci tejto hojnej vegetácie majú lipové stromy významné miesto. V medziach zemepisných hraníc sa lipové stromy nachádzajú v členitej topografii. Prítomnosť lipových stromov v tomto členitom teréne sťažuje ľuďom zber listov a kvetov lipových stromov. Vďaka tomu sú lipové stromy potenciálnym zdrojom nektáru pre včely medonosné. Členitý terén tohto regiónu navyše zabránil rozširovaniu obytných oblastí a rozvoju priemyslu. Skutočnosť, že región zostal do značnej miery nedotknutý ľudskou činnosťou, prispela k zachovaniu jeho pôvodného ekosystém a ochrane pred rôznymi faktormi znečistenia. To sa prejavilo aj v kvalite medu „Yenice Ihlamur Balı“.

Príčinná súvislosť

Vzhľadom na členitú geografiu centra okresu Yenice a jeho lesov zostali osídlené oblasti limitované, vďaka čomu sa lipové stromy mohli rozšíriť na rozsiahlych plochách. V okrese nie sú žiadne podniky ťažkého priemyslu a miestne obyvateľstvo na zaistenie živobytia využíva les.

Hojné zloženie medu pochádzajúceho z veľkého množstva lipových stromov a rozmanitosť pôvodných rastlín v lesoch v oblasti Yenice, ktoré slúžia ako primárne a sekundárne zdroje nektáru, dodávajú výrobku „Yenice Ihlamur Balı“ chuť a arómu špecifickú pre flóru, z ktorej pochádza.

Odkaz na uverejnenie špecifikácie

Tento výrobok so zemepisným označením bol zapísaný do registra na ochranu dňa 14.12.2022 v oficiálnom elektronickom vestníku č.: 1456 tureckého úradu pre patenty a ochranné známky a bol oficiálne zapísaný do registra 22.8.2023.